కథా కౌముది

పరిమళం

నాదెళ్ళ అనూరాధ

తెల్లవారి లేస్తూనే గుమ్మం ముందు పాల ప్యాకెట్ తీసుకుంటూ, ఇంటి కాంపౌండ్ లోనూ, బయటా అరడజను పైగా స్కూటర్లు ఉండటం గమనించింది శారద. విషయం అర్థం కాలేదు.

తలుపు మూసి పనుల్లో పడిన శారద ఆలోచనలు సాగుతూనే ఉన్నాయి. క్రిందపోర్షన్ లో వాళ్లు వచ్చి మూడు నాలుగు నెలలవుతోంది. ఇంటావిడ రాజమ్మమ్మ పద్ధతిగా ఉండే మనిషి. ఆవిడ పెట్టే రూల్సన్నీ అద్దెకొచ్చేవాళ్లు ఒప్పుకుని తీరవలసిందే. సిటీలో కొడుకు దగ్గర ఉంటూ , అప్పుడప్పుడు వచ్చి కొన్నాళ్ళు స్వంత ఇంట్లో ఉండి వెళ్తూంటుందావిడ.

శారదకి ఈ ఊళ్లో ఉద్యోగం వచ్చిందని తెలియగానే మేడమీద గదులు శుభ్రం చేయించి ఆమెకోసం సిద్ధం చేయించింది రాజమ్మగారు. ఆవిడ శారద అమ్మమ్మకి స్నేహితురాలు అవటంతో శారదకి రాజమ్మమ్మ అయింది.

క్రిందింట్లోవాళ్లు వచ్చిన క్రొత్తలోనే రాజమ్మగారు ఊరు వెళ్లవలసి రావటంతో మేడమీదకొచ్చి శారదకి అప్పగింతలు పెట్టింది ఆవిడ.

‘ శారదా, మనింట్లో అద్దెకు దిగిన వాళ్లు ఏలూరు నుండి వచ్చారు. ఆయన అక్కడేదో మిల్లులో పని చేసేవాడుట. ఇక్కడేదో మెరుగైన పని దొరికిందని మకాం మార్చేరుట, ఆవిడ, అదేలే ఆ అమ్మాయి సావిత్రి చెప్పింది వివరాలు.

వాకిట్లో ముగ్గు, పెరట్లో మొక్కల బాధ్యత వాళ్లదే అని చెప్పేను. వాళ్లు కాస్త అలవాటు పడేవరకూ ఉండి వెళ్దాం అనుకున్నాను, కాని మా అన్నగారు హైదరాబాదు లో ఉన్నాడు కదూ, ఆయన బాత్రూమ్ లో జారి పడ్డాడుట. ఫ్రాక్చర్ ఏమీ కాలేదు కానీ బాగా భయపడిపోయాడు, ఈ వయసులో ఏదైనా సమస్య వస్తే ఏమైపోయేది అని.

నేను వెళ్తే కాస్త ధైర్యంగా ఉంటాడని మా వదిన ఫోన్ చేసి చెప్పింది. బయలుదేరుతున్నాను’ అంటూ.

వాళ్లు వచ్చినప్పటినుండీ శారదకి చక్కని సుప్రభాతాలు మొదలయ్యాయి. తెల్లవారకముందే నూతిగట్టు మీద పనులుచేసుకుంటూ సావిత్రి శ్రావ్యంగా గొంతు విప్పి పాడుతూంటుంది. ఎంత చక్కని గొంతు, ఎంత తియ్యని పాట!ఆ కాస్సేపు పెరటినిండా వెన్నెల ఒలుకుతున్నట్లుంటుంది.

అంతలోనే ఆమె మీద అతని విసుగులు, గదమాయింపులు వినిపిస్తుంటాయి.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

శారద తయారై ఆఫీసుకు వెళ్తూన్నప్పుడు ఇంట్లోనూ , ఇంటిబయటా ప్రొద్దున్నే కనిపించిన ఒక్క స్కూటరూ కనిపించలేదు. ఇల్లంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది.

ఆ సాయంత్రం క్రిందింటి సావిత్రి వచ్చి 'క్షమించండి. మావారు దొడ్డమ్మగారి గది తాళం అడిగి తీసుకున్నారుట కదూ. ప్రొద్దున్న వాళ్లంతా వెళ్ళేక, గది శుభ్రం చేసేసరికి మీరు డ్యూటీకి వెళ్లిపోయారు.' అంటూ తాళం చెవి ఇచ్చింది.

అది అందుకుంటూ, ' ఎవరో బంధువులు వస్తున్నారని, అమ్మమ్మని అడిగితే వాడుకొమ్మందని చెప్పి నిన్న సాయంత్రం తాళం పట్టుకెళ్లారు శివయ్యగారు.' ప్రశ్నార్థకంగా సావిత్రి ముఖంలోకి చూసింది శారద.

ఆమె కళ్లు వాల్చుకుని చెప్పింది.

' బంధువులు కారు. వాళ్లంతా పేకాట కోసం ఎక్కడో ఒక చోట చేరుతుంటారు'

శారద విస్మయంగా వింది.

క్రితం సాయంత్రం వచ్చి ఎంత నమ్మకంగా చెప్పాడావ్యక్తి!

అసలు అమ్మమ్మ ఆవిడ కోసం ఉంచుకున్న గదిని ఎప్పుడూ ఎవరికీ ఇచ్చిన జ్ఞాపకమూ లేదు శారదకి.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

ఆఫీసుకు వెళ్లేటప్పుడు, వచ్చేటప్పుడు సావిత్రి ఏదో పని చేసుకుంటూ కనిపించేది. ముఖపరిచయం క్రమంగా చిన్నచిన్న పలకరింపులవరకూ వచ్చింది.

సావిత్రి వెనుకవెనుకే తిరుగుతూండే ఆమె పదేళ్ల కూతుర్ని చూసి శారద ఓ మారు అడిగింది. ,

' పాపని ఏ స్కూల్లో జాయిన్ చేసేరు?'

' ఇంకా స్కూల్లో వెయ్యలేదు. ఇంట్లోనే చదవటం, రాయటం నేర్పిస్తున్నాను. ఈయన ఉద్యోగంలో కాస్త నిలదొక్కుకున్నాక జేర్పించాలి.'

వాళ్ల ఆర్థిక పరిస్థితి అర్థమైంది. అవసరమైన వాళ్లకోసం ఖర్చు పెట్టడంలో ఉన్న ఆనందం శారదకు తెల్సున్నదే.

'ఫీజు తాను కడతానంటే ఏమనుకుంటారో, చిన్నబుచ్చుకుంటారా?పోనీ వీలు చిక్కి నప్పుడు ఇచ్చేయమంటే సరి!'

తనలో తాను తర్జనభర్జన పడి శారద అదే మాట పైకి అంటే సావిత్రి ఏమీ మాట్లాడలేదు.

అతను మాత్రం సాయంత్రం పనిగట్టుకుని వచ్చి తలుపు తట్టాడు.

'మా పావనిని స్కూల్లో జేర్పిస్తానన్నారటకదా'

శారదకి ఒక్కక్షణం ఖంగారనిపించింది. ఎలా తీసుకున్నాడో ఆవిషయాన్ని అని.

' మీ అంతట మీరే అన్నారు కదా. నాకైతే ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ' అతని మాటలకి నిశ్చింతగా ఊపిరి తీసుకుంది.

ఆఫీసులో పర్మిషన్ పెట్టి మరునాడే సావిత్రికి తోడుగా వెళ్లి దగ్గర్లో ఉన్న స్కూల్లో పావనిని జేర్పించింది శారద. అతను మాత్రం తనకెలాటి సంబంధం లేదన్నట్లు ప్రొద్దున్నే తనదారిన తాను బయటకు వెళ్లిపోయాడు.

పావని క్రొత్త యూనిఫామ్ చూసుకుని మురిసిపోయింది.

★★★★★★★★★★★★★★★★

ఒకరోజు ప్రొద్దున్నే సావిత్రి పాట కంటే ముందే అతని గొంతు ఖంగున వినిపించింది.

' వెధవ ఉద్యోగం, ఈరోజునుండీ వెళ్లే పని లేదు. అడ్డమైన వాళ్లక్రిందా పని చెయ్యలేను. వాళ్లు పురమాయించే పనులు చేస్తూ బ్రతకటం నా వల్ల కాదు. ఉద్యోగం, ఉద్యోగం అంటూ నస పెట్టకు. '

ఒక్క క్షణం ఆగి మళ్లీ అన్నాడు, 'చేతనైతే నువ్వు చెయ్యి. చదువు లేకపోయినా శుభ్రంగా వండగలవు కదా' అతనా మాటలు ఏ క్షణాన అన్నాడో కానీ అది వెంటనే కార్యరూపం సంతరించుకుంది.

సావిత్రి కమ్మగా వండగలదనీ, సౌమ్యురాలనీ వండిపెట్టమంటూ ఒక్కక్కరుగా రావటం మొదలుపెట్టేరు.

వీధిలో కూర్చుని వచ్చిన వాళ్లందరితో కబుర్లు చెప్పటం మాత్రమే చేసేవాడు శివయ్య.

'మా సావిత్రి బ్రహ్మాండంగా వండుతుంది. చూస్తున్నారుగా. తొందర్లోనే ఇక్కడ 'మెస్' పెడతాం. దొడ్డమ్మగారొస్తే ఆవిడ చేతే ప్రారంభోత్సవం చేయిస్తాను'

అతని ధోరణి ఇలా సాగుతోంది. నాలుగైదు కుటుంబాలకి వాడుకగా వండి, క్యారేజీల్లో సర్ది తీసుకెళ్లి ఇస్తూండేది సావిత్రి. కనీసం ఆ పార్సిళ్లు పట్టుకెళ్లి ఇవ్వటం కూడా చేసేవాడు కాదు అతను.

ఉన్నట్టుండి మళ్లీ ఏదో ఉద్యోగంలో చేరినట్టున్నాడు. ఇంటికి తాళం వేసి ఉంటే భార్య వచ్చేవరకు ఎదురు చూసి, ఆవిడ మీద పోట్లాటకి దిగేవాడు.

' ఎండవేళ ఎక్కడికెళ్లేవ్? ఆకలితో వస్తాను, ఇంటిదగ్గర ఉండాలని తెలీదూ? టైముకి వెళ్లకపోతే అక్కడ మాట పడాలి. నాకు కుదరవు అవన్నీ.' అతను ఎన్ని మాటలు మాట్లాడినా మౌనమే ఆమె సమాధానం.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

ఇంట్లో వంటలు చేసుకునే వాళ్లు తగ్గిపోతున్నారా అనిపించేది సావిత్రిని చూస్తే. రెండిళ్లు, నాలుగిళ్లు కాస్తా మరిన్ని కుటుంబాలకు వండుతోందామె. మధ్యాహ్నం భోజనాలయ్యాక పెరడంతా పరుచుకున్న వంటసామాను ఆమె ఒక్కతే శుభ్రం చేసుకోవటం గమనించిన శారద ఊరుకోలేక పోయింది.

' సావిత్రీ, మీకిప్పుడు చేతినిండా పనిఉంది. అంతోఇంతో రాబడి ఉంది. చేతిక్రింద మనిషిని పెట్టుకోండి, ఇంత శ్రమ ఒక్కరివల్లా అయ్యేది కాదు'

' నాకా ఆలోచనే రాలేదు. అదీకాక ఆ పదిరూపాయలు మరోఖర్చుకి ఉంటుందని...'

వాక్యం పూర్తి చెయ్యకుండా నిలబడింది సావిత్రి.

' వద్దు సావిత్రీ, శక్తి కి మించిన పని చేసి అనారోగ్యం తెచ్చుకోకండి' శారద మాటల్లో వాస్తవం ఆమె గ్రహించింది.

ఆ తర్వాత నాలుగురోజులకే సావిత్రి వెనుక పనులు అందుకుంటూ తిరుగుతున్న మనిషిని చూసి శారద తృప్తి పడింది.

'శారదగారూ,.....' అంటూ వచ్చిన సావిత్రిని ' రండి ' అంటూ ఆహ్వానించింది శారద. ఆమెను చూస్తూంటే ఇదివరకటి సావిత్రిలా కాక ముఖంలో ఒక క్రొత్త ఉత్సాహం, ఇదివరకు కనిపించని ఆత్మ విశ్వాసం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి.

' ఇప్పుడు ఆర్థిక ఇబ్బందులు పెద్దగా లేవు శారదగారూ, ఆయనా పని చూసుకున్నారు. పావని ఫీజు మీరు కట్టకండి ఇంకపైన. ఇన్నాళ్లూ చేసిన సహాయానికి ఎలా కృతజ్ఞతలు చెప్పలో తెలియటం లేదు' అంటూ సూటిగా తను చెప్పదలచుకున్నది చెప్పింది సావిత్రి.

' పావని చదువు నాకేం బరువు కాదు. ఆ డబ్బు జాగ్రత్త చేసుకోండి. రేపు ఏదైనా అవసరానికి ఉంటుంది.' శారద ఒక ఆత్మ బంధువులా చెప్పింది.సావిత్రి ఏదో చెప్పబోతే ఆమెను వారించింది.

నిస్సహాయంగా వెనుతిరిగిన సావిత్రి కి శివయ్య ఎదురొచ్చేడు.

' నేను చెప్పలేదూ! పావనిని చదివించటం ఆవిడకి శ్రమ కాదు' అంటూ ఓ నవ్వు నవ్వి భార్యతో సహా క్రిందకెళ్లిపోయాడు.

శివయ్య తీరు తెలిసున్నదే అన్నట్టు నిలబడిపోయింది శారద. ఆమెకేమీ ప్రశంసలూ, సన్మానాలూ అక్కర్లేదు. కాని, కష్టపడకుండా , అనాయాసంగా వచ్చే సౌకర్యాల పట్ల ఉన్న ఆ వ్యామోహానికి అతని పట్ల ఒక వ్యతిరేకత కలిగింది.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

రాజమ్మగారు యధాలాపంగా ఫోన్ చేసినప్పుడు అడిగింది,

'క్రిందింటి వాళ్లు ఎలా ఉన్నారు? ఇల్లు శుభ్రంగా ఉంచుతున్నారా? మొక్కల సంరక్షణ చూస్తున్నారా?' అంటూ

'అంతా బాగానే ఉంది అమ్మమ్మా. ఆమధ్య మీతో మాట్లాడేరుట కదా శివయ్యగారు'

'ఎప్పుడూ? మాట్లాడలేదే..........ఏమిటిట? ఏమైనా పని పడిందా?' ఆవిడ మాటలకి తెల్లబోయింది శారద. అయితే ఆయన అబద్ధం చెప్పి గది తాళం పట్టుకెళ్లేడా? ఇప్పుడు రాజమ్మమ్మకి తెలిస్తే అనవసరమైన గొడవ.

శారద మౌనం చూసి ఆవతల నుండి రాజమ్మ రెట్టిస్తుండటంతో,

' పనేంలేదు అమ్మమ్మా, ఊర్కేనే ఫోన్ చేసి పలకరిస్తానన్నాడాయన' అంటూ మాట తప్పించేసింది.

'వద్దామనుందే శారదా, ఒకసారి ఇల్లు చూసుకుని , మొక్కల్ని పలకరించి ఓ నాలుగు రోజులు అక్కడ గడుపుదామని ఉంది.'

' వద్దమ్మమ్మా, ఎండలు బాగా ఉన్నాయి. తట్టుకోలేవు. అయినా ఇల్లు, తోట చూసుకుందుకు మేమంతా ఉన్నాంకదూ ఇక్కడ'

'అన్నట్లు, ఆ పనసచెట్టు , మామిడి చెట్లు సోములుకే అప్పచెప్పు. వాడు ఏళ్ల తరబడి మన ఇంటిని నమ్ముకుని ఉన్నాడు. తియ్యని పళ్లు మన చుట్టుప్రక్కల ఎక్కడా లేవు ఇలాటివి'

ఆవిడ తాపత్రయానికి నవ్వుకుంది శారద.

' ఎప్పుడో తొందర్లోనే రావాల్సిఉందిలే' అంటూ ముగించిందావిడ.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★

ఆ ఫోన్ కాల్ వచ్చిఎన్నో రోజులు అవనే లేదు, ఉన్నట్టుండి ఒకరోజు ప్రొద్దున్నే ఇంటిముందు ఆటో దిగిన రాజమ్మగారిని చూసి ఆశ్చర్యపోయింది శారద. ఎదురెళ్లి ఆవిడ చేతిలో బ్యాగ్ అందుకుంటూ , ఇంటిమీద బెంగ పెట్టుకున్నావా అమ్మమ్మా?' అంటూ వేళాకోళం చేసింది.

' లేదులేవే, పని తోసుకొచ్చిందిలే.' అందావిడ.

సావిత్రి పెరట్లో ఉన్నట్టుంది.

'రంగమ్మ వచ్చేక గది శుభ్రం చేస్తుంది, మేడ మీదకొచ్చెయ్ అమ్మమ్మా, ' అంటూ ఆవిణ్ణి పైకి తీసుకెళ్లింది.

రాజమ్మగారు స్నానం చేసివచ్చి, కాఫీ గ్లాసు పుచ్చుకుని కూర్చుంది. ఇంటిముందు లక్షణంగా ఉన్న ముగ్గు ఆవిడకి మనశ్శాంతినిచ్చింది.

ఖాళీ గ్లాసు ప్రక్కన పెట్టి,' క్రిందకెళ్లి ఓ మాటు పలకరించి వస్తాను' అంటూ లేచింది.

క్రింద వ్యవహారం చూసి ఆవిడ రియాక్షనెలా ఉంటుందో అనుకుంటూ పనిలో పడింది శారద.

'అమ్మమ్మా, వంట గదిలో గట్టు మీద అన్నీ సర్ది పెట్టేను. టైమయ్యాక వచ్చితిను' అంటూ క్రింద గదిని శుభ్రం చేస్తున్న రంగమ్మతో కబుర్లలో మునిగిన రాజమ్మగారికి చెప్పి ఆఫీసుకు బయలుదేరింది శారద.

రాజమ్మగారు పెరట్లో కుర్చీ వేయించుకుని కూర్చుంది. అక్కడ జరుగుతున్న విషయం ఆకళింపు చేసుకుంది.

' మరైతే సావిత్రీ, గుడివాడలో స్వంతిల్లుందంటున్నావ్. స్వంత ఊరు,ఇల్లు వదిలి వచ్చేరేం?'

' స్వంతిల్లేనండీ. అత్తయ్యగారికి ఈయన పద్ధతి నచ్చదు. ఒక్కడే కొడుకు. చదువు సరిగా అబ్బలేదు. స్థిరమైన ఉద్యోగం ఏదీ లేకుండా ఊళ్లో వాళ్ల వ్యవహారాల్లో తిరగటం , రాత్రీ పగలూ అని లేకుండా పేకాటలో కూర్చుని డబ్బు పోగొట్టుకోవటం......................ఆవిడా చెప్పిచెప్పి విసిగిపోయారు.

చిన్నచిన్న విషయాలకి గొడవ పెట్టుకుని చేసే ఉద్యోగం వదిలేస్తూంటే అత్తయ్య కేకలేసేరు. నేనేదైనా చేద్దామన్నా సరైన చదువు లేదు. వంట పనిలాటివి చేసేందుకు అక్కడ చుట్టుప్రక్కలంతా బంధువులు. ఆక్షేపణగా ఉంటుంది.

తల్లితో పంతానికి పోయి, 'నీకూ నాకూ ఇంక ఏ సంబంధం లేద'ని చెప్పి ,ఊరొదిలేసి వచ్చేసేరు. నన్నూ, పిల్లని, ఇష్టమైతే కూడా రమ్మన్నారు లేదా ఉండిపొమ్మన్నారు.

అత్తయ్యని వదిలి రావాలంటే మనసొప్పలేదు. అయినా ఇల్లు వదిలి ఏ ఆధారం లేకుండా ఒక్కరూ బయటకు వెళ్తే ఎలాటి పరిస్థితులు ఎదురవుతాయో అని అత్తయ్య మమ్మల్ని అందరినీ కల్సే వెళ్లమని చెప్పారు.....................'

సావిత్రి చెప్పటం ఆపి రాజమ్మగారి ముఖం వంక చూసి, తను చెప్పేది కొనసాగించింది.

' ఇక్కడికి వచ్చేనాటికి ఏ ఉద్యోగమూ లేదండి. చేతిలో కాస్త డబ్బుంది.ఎక్కడా పట్టుమని ఆరునెలలు కుదురుగా పనిచెయ్యరు. ఇల్లు గడుపుకుందుకు నాకు చేతనైన పని నేను చెయ్యాలనుకున్నాను. ఆయనా అదే అన్నారు.'

రాజమ్మగారు నిట్టూర్చింది. శివయ్య సంగతి అవగాహన కొచ్చింది. పెరడంతా పచ్చని అరటిమొక్కలు, వాటినంటి ఉన్న అరటిపిలకలూ, రకరకాల ఆకుకూరల మడులూ, పూలమొక్కలతో కళకళలాడుతోంది.

ఆవిడకి సావిత్రిని చూస్తే ముచ్చటేసింది. సంసారం కోసం సర్వ విధాల కష్టపడుతోంది. పిల్లని పొందిగ్గా చదివించుకుంటోంది. బాధ్యత తెలియని భర్తతో సంసారం రోడ్డున పడకుండా, ఒక క్రమంలో నడుపుకొచ్చే ప్రయత్నం చేస్తోంది.

'మీ అత్తయ్యకి క్షేమ సమాచారాలు తెలియచేస్తున్నావా?'

'ఆవిడకి ఇక్కడ జరిగేదంతా చెబుతూనే ఉన్నానండీ. ఇక్కడికి వచ్చేనాటికి ఏంచెయ్యాలన్న ఊహ లేకపోయినా , ఇప్పుడు నాకు ఒక జీవిక ఏర్పడింది. అది మీ దయే దొడ్డమ్మగారూ,' అంటూ చటుక్కున వంగి ఆవిడ పాదాలకు నమస్కరించింది.

రాజమ్మగారు చటుక్కున పాదాలు వెనక్కి తీసుకుంది సావిత్రి చర్యకి.

' నేనిలా వంటలు మొదలు పెట్టేను. మీకు ముందుగా మాట మాత్రంగానైనా చెప్పలేదు. ఏమీ అనుకోకండమ్మా. అప్పుడున్న పరిస్థితికి ఇంకఏమీ తోచలేదు' సావిత్రి మాటలు తలపంకించి వింటోందావిడ.

ఇంట్లోకొచ్చి , పెరట్లో సన్నివేశం చూసి ఊపిరి ఆడనట్టు ఫీలయ్యాడు శివయ్య ఒక్కక్షణం. అంతలోనే,

' నమస్కారం అమ్మా, మీరు చెప్పాపెట్టకుండా వచ్చేసేరు. చెప్పిఉంటే స్టేషన్ కి వచ్చి ఉండేవాడిని కదా'

' ఇక్కడికి వచ్చేందుకు చెప్పిరావటం ఏమిటి శివయ్యా, ఇది నాఊరు, నాఇల్లు' అతి వినయం ప్రదర్శిస్తున్న శివయ్యను వారించింది.

' అమ్మా, మీరు ఈ పూట మాతో పాటు భోజనం చెయ్యాల్సిందే. సావిత్రి వంట చూద్దురుగాని'

' అవునూ, నువ్వు మెస్ ఏదో ప్రారంభిస్తున్నావని తెలిసింది. నేనే రిబ్బను కత్తిరించాలన్నావట.' సమాచారమంతా సేకరించే వచ్చిందన్నమాట ఈ పెద్దావిడ అనుకున్నాడు.

' అవునమ్మా, మీరు అనుమతిస్తే ముందు వరండాలో కుర్చీలూ, బల్లలు వేసి చుట్టూకాస్త దడి కట్టించుకుంటాను. మీపేరు చెప్పుకుని ఈ ఇంట్లో నలుగురు భోజనం చేసి వెళ్తారు.' అతని కబుర్లకి ఆవిడ నవ్వుకుంది.

ఈ కబుర్లకి బలం భార్య పడే శ్రమే అయినా తన ప్రతాపమే ఇదంతా అన్నట్టూ చెబుతున్నాడు.

‘ అలాగే కానియ్యి శివయ్యా, ఇల్లు పాడు పెట్టకుండా మనుష్యులతో కళకళలాడుతుందంటే నేను మాత్రం ఎందుకు వద్దంటాను. కాని ఇదివరకు మీకు ఇచ్చింది రెండు గదుల పోర్షనే కనుక అద్దె కొంచమే. ఇప్పుడు పెద్దపని పెట్టుకుంటున్నావు కనుక అద్దె పెరుగుతుంది మరి’

‘ ఎంత మాట. అలాగేనమ్మా’ ముఖంలో అసంతృప్తి కనపడకుండా కాస్త నవ్వు పులుముకున్నాడు. ఈ ముసలావిడకి డబ్బు యావ బాగానే ఉందనుకున్నాడు.

‘అన్నట్టు ఈ ఏడాది మామిడిచెట్లు, పనస చెట్టు మంచి రేటు వస్తుందని సోములు క్కాకుండా మరెవరికో అమ్మించేవుట. శారదకి ఇవ్వన్నీ తెలియవు, నాకు లాభం అని అనుకున్నట్టుంది నీ మాటలు విని. ఏళ్ల తరబడి వాటికి ఏదో లెక్కకట్టి ఫలసాయం తీసుకుంటున్నాడు సోములు.

వాడికి తోచింది ఇచ్చి పట్టుకెళ్లటమే కానీ ‘రేటు ఇంత’ అని నేను ఏనాడూ చెప్పలేదు.ఇంతకీ ఆ వచ్చిన డబ్బు శారదకిచ్చేవా? అద్దెతో పాటు బ్యాంకులో వేసేవా?

సోములు కంటి ఆపరేషన్ చేయించుకుంటాడుట. ఆ డబ్బు తీసుకొస్తే వాడి ఖర్చుకి పనికొస్తుంది.ఇంకోమాట శివయ్యా, వీధి చివర బ్రహ్మం లేడూ, పాలప్యాకెట్లు వేసే బ్రహ్మం! కూతురి పెళ్లి కుదిరిందని చెప్పేడు. అసలందుకే వచ్చేనిప్పుడు.

మనమేడ మీద పెళ్లి చేసుకుంటానన్నాడు. తీరిక చేసుకుని పెళ్లి పనుల్లో ఓచెయ్యి సాయం వెయ్యి. పెరట్లో అరటిగెలలు, అరటి ఆకులు పెళ్లికి అట్టేపెట్టు’

ఆవిణ్ణి వింటూ అలాగే నిలబడ్డాడు అతను. అతని జీవితంలో మొదటిసారిగా మనసు ఆర్ద్రం అయింది.

అద్దెఇంటికోసం వచ్చినరోజున రాజమ్మగారి తీరు చూసి, ‘అమ్మో గట్టి మనిషి. ఏదో చిన్న పోర్షన్ కాస్త తక్కువ అద్దెకు దొరుకుతుందంటే , ఇంటి బాధ్యత, ఊరంత పెరడు, మొక్కల బాధ్యతా మొత్తం భుజాలమీద మోపింది’ అనుకున్నాడు.

డెబ్భైయేళ్లు పైబడిన వయస్సులో ఆవిడ అంత ఆరోగ్యంగా , ఆనందంగా ఉండటం వెనుక ఉన్న కారణమేదో అర్థం అయినట్లనిపించింది శివయ్యకి.

జీవితాన్ని అందంగా అనుభవించటం అంటే చుట్టూ ఉన్న మనుష్యుల సుఖఃదుఖాఃల మధ్య జీవించడమేనేమో!

అతని కళ్లు చెమర్చాయి . ఊళ్లో ఉన్న తల్లి అప్రయత్నంగా జ్ఞాపకానికొచ్చింది.

ఆ ఇంటినిండా కమ్ముకున్న పరిమళం పెరట్లో విరబూసిన మొక్కలది మాత్రమే కాదని ఆ క్షణంలో అతనికి అర్థమైంది.

***

COMMENTS